

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till:
u.gv.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet Fler vägar till arbetslivet (SOU 2024:74)
(U2024/02591)

Statens institutionsstyrelse (SiS) har ombetts att lämna synpunkter på förslagen i betänkandet. Genomgången har skett med de utgångspunkter som SiS har att beakta.

SiS ser överlag positivt på utredningens förslag men vill lämna vissa synpunkter utifrån de särskilda förutsättningar som råder i SiS skolverksamhet. SiS synpunkter i dessa delar framgår i det följande.

Avsnitt 6.2.2

SiS ser positivt på att även ungdomar som uppfyller behörighetskraven till ett högskoleförberedande eller yrkesprogram kan tas emot på individuellt förberedelseprogram om huvudmannen för utbildningen finner att det finns synnerliga skäl. Det är viktigt att SiS som skolhuvudman kan tillämpa undantaget om synnerliga skäl.

Omkring 95 procent av SiS elever har behov av särskilda stödinsatser, vilket ställer höga krav på skolpersonalens kompetens och skolans flexibilitet. Majoriteten av icke-skolpliktiga elever i SiS skola läser i dag inom ramen för introduktionsprogrammet individuellt alternativ (IMA) eller språkintröduktion. Det beror inte enbart på att många av eleverna saknar behörighet till ett nationellt program utan också på att individuella förberedelseprogram är de gymnasieprogram som ger bäst förutsättningar att utforma gymnasieutbildningen utifrån elevens behov och verksamhetens förutsättningar. Det kan t.ex. nämnas att SiS skola endast i undantagsfall kan organisera arbetsplatsförlagt lärande, vilket enligt utredningens förslag i *avsnitt 5.4.3* ska erbjudas om 15 veckor på alla yrkesprogram som omfattar 1 900 poäng. Utifrån detta är det viktigt att det för SiS finns en möjlighet att erbjuda individuellt förberedelseprogram även för de elever som uppfyller behörighetskraven till ett högskoleförberedande program eller yrkesprogram.

Avsnitt 6.2.3

SiS anser att myndighetens skolverksamhet måste undantas från de föreslagna kraven om att eleven ska erbjudas minst 400 gymnasiepoäng karaktärsämnen som ingår på yrkesprogram samt att utbildningen på individuellt förberedelseprogram ska innehålla praktik eller arbetsplatsförlagt lärande om eleven önskar det.

Det är av stor vikt att SiS skolverksamhet alltså kan erbjuda en flexibel form av introduktionsprogram för att möta placerade elevers skiftande behov och utifrån verksamhetens förutsättningar. SiS skola erbjuder i dag samtliga grundskoleämnen och gymnasiegemensamma kurser. SiS erbjuder även, i den utsträckning det är möjligt, karaktärsämnen som ingår på yrkesprogram. De praktiska förutsättningarna för att erbjuda sådana ämnen varierar dock mellan de olika ungdomshemmen utifrån bl.a. det aktuella hemmets säkerhetsnivå, tillgängliga lokaler och antalet elever. Vidare har eleverna, av skäl som t.ex. kan vara hänförliga till vårdbehov eller säkerhet, ofta inte möjlighet att lämna hemmet för att delta i praktik eller arbetsplatsförlagt lärande.

Utifrån ovanstående är förslagen om att eleven ska erbjudas minst 400 gymnasiepoäng karaktärsämnen som ingår på yrkesprogram samt att utbildningen på individuellt förberedelseprogram ska innehålla praktik eller arbetsplatsförlagt lärande om eleven så önskar, ofta inte möjliga att leva upp till i SiS skolverksamhet. SiS anser därför att myndighetens skolverksamhet måste undantas från dessa krav.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Elisabet Åbjörnsson Hollmark. I den slutliga handläggningen har ekonomi- och planeringsdirektören Anna Sandahl, rättschefen Eleonore Källstrand Nord och sektionscheferna Erla Thorisdottir och Karin Soffiantini deltagit. Föredragande har varit Martin Waller.

Elisabet Åbjörnsson Hollmark